

הקמת שם בנחלה

סימי פיטרס Source Sheet by

רות ג'

(א) ותאמר לה נעמי חמותה בתי הלא אבקש-לך מנוח אשר ייטב-לך: (ב) ועתה הלא בעז מדעתנו אשר היית את-נערותינו הנה-הוא זרה את-גרו השערים הלילה: (ג) ורתצת | וסכת ושמת שמלתך [שמלתך] עליך וירדתי [וירדת] הגרן אל-תודעני לאיש עד פלתו לאכל ולשתות: (ד) ויהי בשכבו וידעת את-המקום אשר ישכב-שם ובאת וגלית מרגלתיו ושכבתי [ושכבת] והוא יגיד לך את אשר תעשיו: (ה) ותאמר אליה כל אשר-תאמרי [אלי] אעשה: (ו) ותרד הגרן ותעש ככל אשר-צויתה חמותה: (ז) ויאכל בעז וישת וייטב לבו ויבא לשכב בקצה הערמה ותבא בלט ותגל מרגלתיו ותשכב: (ח) ויהי בחצי הלילה ויחרד האישה ויקפת והנה אשה שכבת מרגלתיו: (ט) ויאמר מי-את ותאמר אנכי רות אמתך ופרשת כנפך על-אמתך כי גאל אותה: (י) ויאמר ברוכה את ליהנה בתי היטבת חסדך האחרון מו-הראשון לבלתי-לקח אחרי הבחורים אס-דל ואם-עשיר: (יא) ועתה בתי אל-תיראי כל אשר-תאמרי אעשה-לך כי יודע כל-שנער עמי כי אשת חיל את: (יב) ועתה כי אמנם כי אם גאל אנכי וגם יש גאל קרוב ממני: (יג) ליני | הלילה והנה בבקר אם-יגאלך טוב יגאל ואם-לא יחפץ לגאלך וגאלתיך אנכי חיי-הנה שכבי עד-הבקר: (יד) ותשכב מרגלתו [מרגלותיו] עד-הבקר ותקם בטרם [בטרם] יקיר איש את-רעהו ויאמר אל-יודע כייבאה האשה הגרן: (טו) ויאמר הבי מטפחת אשר-עליך ואחזי-בה ותאחז בה וימד ש-שערים וישת עליה ויבא העיר: (טז) ותבוא אל-חמותה ותאמר מי-את בתך ותגד-לה את כל-אשר עשה-לה האיש: (יז) ותאמר ש-שערים האלה נתן לי כי אמר [אלי] אל-תבואי ריקם אל-חמותך: (יח) ותאמר שבי בתי עד אשר תדעין איך יפל דבר כי לא ישקט האישה כיי-אם-פלה הדבר היום:

תלמוד ירושלמי פאה ל"ז א'

...וירדת הגורן וירדתי כתיב אמרה לה זכותי תרד עמך...

מלבי"ם על דברים כ"ה:ה'

כי ישבו וגו'. ענין היבום הזוכר במעשה ער ותמר. וכאן. ובענין בועז ורות, ובכל א' מהשלושה בא באופן אחר, ויתבאר ע"פ ב' הקדמות, א) שענין היבום הוא על ב' פנים, הא'

כשתלד זרע מהיבם והזרע יחשב להמת, וזה יקרא הקמת שם בישראל, ולא ימחה שמו מישראל, והב' שאשת המת תהיה לו לאשה וגם נחלת המת תהיה לו ונקרא שם המת על נחלתו ע"י שאשת המת תבא ותצא בנחלתו כמקדם וזה יקרא הקמת שם בנחלה שלא יכרת שמו מאחיו ומשער מקומו. וההבדל ביניהם, כי הקמת שם בזרע הוא תכלית המכוון במצות יבום... ובענין בועז ורות שאין שם מקום להקמת זרע ורק הקמת שם בנחלה (שקדושת א"י גדולה כ"כ שאף אם יקרא שמו על נחלתו יש ג"כ שארית להמת, וענין הגאולה בשדה אחוזה האמור בקרובים הוא שלא יכרת שמו משדה אחוזתו כי נשמתו נתקדשה בקדושת א"י) כמ"ש ופרשת כנפך וגו' כי גואל אתה, וכן אמנם כי גואל אנכי, ועוד כמה פעמים נזכר בענין הזה שם גאולה שעיקרה על שדה אחוזה, והנשים לא אמרו שם יולד בן למחלון, כתיב "ויקח בועז את רות ותהי לו לאשה ויבא אליה" שהקיחה מורה על הקדושין ותהי לו על החופה ואח"כ ויבא עליה כנשואי כל הנשים, ומה שאמרו השכנות יולד בן לנעמי הוא בשביל שהיתה לו לאומנת:

רות רבה ו' ב'

(ב) ויאמר ברוכה את לה' בתי היטבת חסדך וגו' (רות ג, י), רבי יוחנן וריש לקיש ורבנן, רבי יוחנן אמר, לעולם אל ימנע אדם עצמו מלילך אצל זקן לברכו, בעז ה'ה בן שמונים שנה ולא נפקד, פיון שהתפללה עליו אותה צדקת מיד נפקד, שפאמר: ותאמר נעמי ברוך הוא לה'. ריש לקיש אמר רות בת ארבעים שנה היתה ולא נפקדה, פיון שפאטאת למחלון, וכיון שהתפלל עליה אותו צדיק, נפקדה, שפאמר: ויאמר ברוכה את לה' בתי. ורבנן אמרין שניהם לא נפקדו אלא מברכותיהן של צדיקים, שפאמר: ויאמרו כל העם אשר בשער והזקנים עדים יתן ה' את האשה. היטבת חסדך האחרון מן הראשון וגו', אמר רבי שמואל בר רב יצחק, האשה אוהבת בחור מסכן מזקן עשיר.